

V Česku stále tisíce dětí nechodí do mateřských škol, nejsou připraveny na školu a ze školní docházky vypadávají. Pandemie situaci dále zhoršuje.

3. prosince 2020: Školní výsledky dětí jsou u nás více než kde jinde závislé na jejich rodinném zázemí. To v plné síle odhalila i aktuální situace a zavření škol. Studie ale ukazují, že pokud je dětem ze socio-kulturně znevýhodněného prostředí včas věnována pozornost, mohou být úspěšné nejen ve škole, ale i ve svém dalším životním uplatnění. Počet dětí, které potřebují podporu, jde v Česku do desítek tisíců. Proto vzniká Platforma pro včasnou péči – neformální sdružení více než tří desítek organizací a dárců, která poskytne podporu těm nejmenším dětem z ohrožených prostředí.

V současnosti žijí desítky tisíc dětí v podmínkách, které brání jejich zdravému vývoji a vzdělávání. Jde o děti, které žijí v extrémně chudých rodinách, sociálně vyloučených lokalitách, na ubytovnách či v azylových domech. Často se jim nedostává ani základní zdravotní péče a nemají dostatek podnětů, aby se mohly rozvíjet. To se negativně podepisuje na celém jejich dalším životě. Jak ukazují nejrůznější studie, nejefektivnějším řešením je těmto dětem poskytnout péči a podporu, kterou jim jejich vlastní rodiny nemohou poskytnout.

Včasnou péči se rozumí práce s dětmi ve věku do osmi let a jejich rodinami ze socio-kulturně znevýhodněného prostředí. Konkrétně pak jde například o přípravu dětí na docházku do školky či školy v předškolních klubech, podporu rodičů při výchově a rozvoji jejich dětí, pomoc s komunikací se školami a jinými institucemi, apod. Může se jednat také o doučování, psychologickou pomoc, logopedickou péči, podporu při zápisech do mateřských a základních škol, aby děti nekončily automaticky v segregovaných školách.

„Chytře nastavené služby a aktivity včasné péče pomáhají nahradit chybějící sociální kapitál rodičů, což v praxi znamená, vysvětlovat jim jejich možnosti a práva, doprovázet je při jednání s autoritami, odhalovat nerovné zacházení a učit rodiče, jak se mu postavit,“ říká Jindra Marešová, ředitelka Nadace Albatros a doplňuje: „Z praxe víme, že dobře nastavené aktivity včasné péče zvyšují šance dětí k dosažení lepšího vzdělání, než mají jejich rodiče. Každá investovaná koruna v raném věku se vrátí státu více než trojnásobně.“

V České republice se těmto typům služeb věnuje přes tři desítky organizací. Každá ve svém regionu, každá zaměřená na svou specifickou cílovou skupinu. Doposud ale neexistovalo mnoho možností, jak by tyto organizace mohly mezi sebou sdílet své zkušenosti, příklady dobré praxe, a jak by mohly společnými silami dosahovat trvalých změn v systému. V reakci na to vznikla Platforma pro včasnou péči s podporou tří velkých českých nadací - Nadace Albatros, Nadace České spořitelny a Nadace OSF, které Platformu podpořily v podzimní výzvě částkou pěti milionů korun a další výzvy budou pokračovat. Cílem Platformy je propojení těch, kteří se tématu včasné péče věnují a je otevřena i dalším spolupracujícím odborníkům, institucím a donorům.

„Zajímavých a prospěšných projektů a aktivit je v Česku celá řada, ale často se stává, že o sobě zkrátka nevědí. Jejich know-how se tak nemá šanci šířit dál,“ říká Lucie Plešková, programová manažerka Nadace OSF, a dodává: „Platforma nabídne prostor, kde tyto cenné zkušenosti sdílet, rozvíjet a především je využívat tak, aby měly co největší dopad na životy dětí. Jde nám o to, abychom jim uměli včas pomoci a minimalizovali tak problémy, které vznikají neřešením jejich situace. Situace, kterou si děti, o něž nám jde, samy nevybraly, a kterou jejich rodiny neumí nebo z různých důvodů nemohou řešit.“

Prvním krokem nově vzniklého uskupení je otevřená grantová výzva zapojeným organizacím zaměřená zejména na rozšíření a zkvalitnění poskytovaných služeb tak, aby se minimalizoval počet dětí, které zůstávají bez podpory a mimo standardní vzdělávací systém. V další etapě bude Platforma zpracovávat praktické metodiky a postupy, které budou organizace sdružené v Platformě sdílet, šířit a naplňovat. *“Problém, o který nám jde, je natolik komplexní, že jej nelze vyřešit jen jednou službou či aktivitou. Potřebujeme co nejširší paletu nápadů a dobrých praxí, ze kterých mohou všichni čerpat dle potřeby,”* říká **Kateřina Sirotková**, koordinátorka Nadace OSF, a uzavírá: *“Neplatí jen jedno řešení. Zjednodušeně řečeno - co funguje v Krnově, nemusí fungovat v Aši.”*

„Jedním z palčivých problémů, na něž se chceme v Platformě v nejbližším období zaměřit, je podmínka trvalého bydliště pro přijetí dětí do mateřských škol. V praxi to často znamená, že obec odmítá zajistit pro dítě, které sice v daném místě bydlí, ale oficiálně bez trvalého bydliště, docházku do mateřské školy ve své spádové oblasti,” vysvětluje programová manažerka Nadace České spořitelny **Kateřina Šaldová** a uzavírá: *„Společným cílem Platformy a jejich členů bude tuto překážku, která pro mnoho dětí znamená výrazné oslabení jejich šance na získání kvalitního vzdělání, odstranit. To se samozřejmě neobejde bez úzké spolupráce s veřejným sektorem.”*

Kontakt pro média:

Kateřina Sirotková

katerina.sirotkova@osf.cz

+420 725 391 993

www.vcasnapece.cz